

Nr 6

**Jordbruksutskottets betänkande i anledning av motioner
om ett avlösningssystem för jordbrukare vid sjukdom och semester.**

Till jordbruksutskottet har hänvisats följande av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner:

dels motionen 1971: 415 av herr Grebäck m. fl. vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning med syfte att lägga fram förslag till en riksomfattande avbytarverksamhet avsedd att tillgodose behov av arbetshjälp vid sjukdom, regelbunden ledighet och semester för lantbrukaren i enlighet med vad som anförts i motionen,

dels motionen 1971: 419 av herrar Johansson i Växjö och Sundkvist vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning och förslag om åtgärder för att åstadkomma ett avlösningssystem vid sjukdom och ordnad semester för jordbrukare i enlighet med vad i motionen anförts,

dels motionen 1971: 998 av herr Gustafsson i Stenkyrka m. fl. vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning och förslag om åtgärder för att åstadkomma ett avlösningssystem vid sjukdom och ordnad fritid för lantbrukare.

Utskottet. Motioner med yrkanden om utredning rörande möjligheterna att bereda jordbrukarna tillfälle till ordnad ledighet för semester, vid sjukdom eller av andra skäl har behandlats av riksdagen såväl år 1969 som förra året utan att föranleda någon vidare åtgärd. Vid riksdagsbehandlingen har framhållits att rådande förhållanden inom jordbruket kan innebära betydande olägenheter bl. a. vid företag med djurhållning och att det givetvis är angeläget att jordbrukarna i likhet med andra yrkesgrupper kan beredas tillfredsställande möjligheter till ledighet från arbetet. Eftersom även andra grupper av företagare har att vidkännas liknande olägenheter har det emellertid synts mindre lämpligt att tillsätta en statlig utredning som enbart skulle syssla med förhållandena inom jordbruket. I likhet med jordbruksutskottet (1969: 42) har riksdagen dessutom ansett det ligga närmare till hands för jordbrukets egna organisationer att undersöka möjligheterna att lösa denna fråga.

Sedan ärendet senast behandlades av riksdagen har hithörande problem upptagits till närmare överväganden på olika håll. Sålunda har, såsom även framhålls i motionerna, inom Lantbrukarnas riksförbund se-

dan något år pågått visst utredningsarbete i ämnet. På grundval härav föreligger planer på att, under förutsättning att finansieringsfrågan kan lösas, igångsätta viss försöksverksamhet på området. Vidare har frågan om avbytare för jordbrukare vid ledighet berörts vid en inom statens jordbruksnämnd företagen översyn av jordbrukets blockorganisation. Några definitiva förslag till lösning av de i förevarande motioner aktualiserade problemen har dock ännu inte ansetts kunna presenteras. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att möjligheterna till viss samverkan mellan jordbrukare i olika avseenden övervägs inom sambruksutredningen. Utredningen har visserligen närmast att utreda frågor rörande sambruksföreningar. Ett viktigt motiv för tillskapandet av sådana föreningar har emellertid varit strävan att tillgodose såväl det sociala önskemålet att behålla självständiga näringsutövare i jordbruket som det samhällsekonomiska kravet på högsta möjliga effektivitet i produktionen. Mot bakgrund härav och med beaktande av vad i det föregående redovisats synes skäl tala för att spørsmålet om jordbrukarnas ledighetsförhållanden ägnas belysning även inom ramen för sambruksutredningens arbete.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet

att riksdagen anhåller att Kungl. Maj:t överlämnar motionerna 1971: 415, 1971: 419 och 1971: 998 till sambruksutredningen.

Stockholm den 23 februari 1971

På jordbruksutskottets vägnar

ERIC MOSSBERGER

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit: herrar Mossberger (s), Persson i Skänninge (s), Antby (fp), Johanson i Västervik (s), Hedström (s)*, Jonasson (c), Magnusson i Grebbestad (s), Augustsson (s), Krönmark (m), fru Lindberg (s), herrar Takman (vpk), Johansson i Holmgården (c), Berndtsson i Bokenäs (fp)*, Leuchovius (m) och Persson i Heden (c)*.

* Ej närvarande vid justeringen.